

Уул уурхайн жишиг сургууль

Политехник коллеж

Илтгэл

Сэдэв: Хөтөлбөрийн
шинэчлэл багшийн хөгжилд
нөлөөллөх

Гүйцэтгэсэн Б. Мэндбаяр

Хоёр хот 2018 он

Агуулга

- Оршил
 - Судалгааны үндэслэл
 - Судалгааны ажлын зорилго, зорилт
- Онолын хэсэг
- Судалгааны хэсэг
 - Судалгаа 1
 - Судалгаа 2
- Дүгнэлт санал зөвлөмж
- Ном зүй

Судалгааны үндэслэл

- Сургалтын тулгын “гурван тулааны” нэг нь багшийн ажлын үйл ажиллагааны удирдамж болсон “хичээлийн хөтөлбөр” билээ. Сайн мэргэжилтэн бэлтгэхийн үр дүн нь тухайн хичээлийг зааж буй багш бүрийн оролцож боловсруулсан хичээлийн хөтөлбөрийн агуулга, арга зүй, үнэлгээ, загвараас шууд хамаардаг. Сүүлийн жилүүдэд багш нарын дунд үс шаттай олон сургалт явуулж буй бөгөөд мэргэжлийн сургуулийн багш бүрийн хамгийн сайн эрэмдэх бстой зүйлийн нэг нь **“Хичээлийн хөтөлбөр”** боловсруулах арга зүйн суралцах явдал юм. 1990 оноос хойш манай мэргэжлийн боловсролын сургалтын байгууллагад олон хөтөлбөр туршиж байгаа боловч тэдгээрийн ниймд үр ашигтай биш байгаа нь ажиглагддаг ниймд миний судалгаа дараах хөтөлбөрийн шинэчлэлд өөрийн гэсэн хувь нэмэр оруулах хөтөлбөрийн загварыг өөрчлөх биш агуулгат илүү анхаарч багш оюутан хөгжих ямар арга зам байгааг олж харахаар шийдсэн юм.

Судалгааны ажлын зорилго

- Хөтөлбөрийн шинэчлэл багшийн хөгжилд нөлөөлөх үр дүнг тооцож гаргах, багшийн хөгжлийн хөтөлбөр нь хөтөлбөрийн шинэчлэл болох судалгаагаар тодорхойлох

Зорилт

- Онолын үндэсийг судлах
- Судалгаа хийх
- Судалгааны үр дүнийг дэлгэрэнгүй

Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын стандарт

- Ажил мэргэжлийн дүн шинжилгээ
- Үйл ажиллагаа, үйл ажиллагааг зүйлжлэлийн мэдвэл, чадвал зохих зүйл.

- Мэргэжлийн тодорхойлолт
- Сургалтын төлөвлөгөө.
- Хичээлийн сэдэвчилсэн төлөвлөгөө.
- Хичээлийн ном агуулга

Чадамжид суурилсан сургалт гэж юу вэ?

-Олон улсын хандлагаар техникийн болон мэргэжлийн боловсрол, сургалтын салбар чадамжид суурилсан сургалтад хэдийнээ шилжсэн. Мэдлэг, чадвар, хандлага буюу хувь хүний төлөвшил, гурвын цогцыг чадамж гэж ойлгож болно.

Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын салбарыг хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлтэд нийцсэн, төр хувийн хөдөлмөн туршлэлд тулгуурласан, нийгмийн түншүүдтэй хамтран ажиллаж хөгжих эрх зүйн орчныг 2009 онд шинэчлэн найруулж гаргасан Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын тухай хууль бидэнд олгож байгаа юм. Чадамжид суурилсан сургалтын хөтөлбөрийн загварыг Сингапур улсын Темасек сан, Сингапур Политехниктэй хамтран Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын газраас боловсруулж баталсан. Чадамжид суурилсан сургалтын төсвийн онд шилжүүлэх бодлогын зорилго нь сургалтын хөтөлбөрийг сурагчид өргөснөхөд, хэрэгцээндээ нийцүүлэн чөлөөтэй сонгох боломжтой техник технологийн хөгжил, ажил олгогчдын шаардлагаар шинэчлэн сайжруулж болохуйц уян хатан мэргэжилтэй ажилчид мэргэжлийн түвшингээ дээшлүүлэх боломжийг хангасан байдлаар шинэчилж, шинэчилсэн хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай сургалтын орчинг бүрдүүлэх, сургах, суралцах арга зүйг хөгжүүлэх, сургалтын чанарын баталгааг хангахад оршино. Уг сургалтын арга зүй нь нээлттэй, суралцагч бие даан суралцах бололцоог олгосон, мэргэшлийн өндөр ур чадвартай багшаар дариуулах, ажил хөдөлмөр эрхлэх мэргэжлийн дадал, арга барилыг хөгжүүлэхдээ багш, суралцагч хамтран ажилласнаар зорилгоо хангах онцлого шаардлагуудад нийцсэн байдаг. Нийт сургалтын агуулгын 80%-ийг суралцагч практик үйл ажиллагаа

гүйцэтгэн өөргөө мэдлэг бүтээж чадвар, дадал, хөдөлмөрт хандах хандлагыг олж авах замаар суралцана. -Чадамжид суурцсан сургалт зохион байгуулах үед багшийн мэргэжлийн ур чадвар өндөр байхыг шаарддаг. Түүнчлэн, багш онол, дадлагын сургалтыг хослуулан удирдах чадвартай байх ёстой. Онол, дадлагын хичээлийг өөр өөр багш удирдан явуулж байгаа одоогийн байдлыг өөрчлөх, багшийг давтан сургах, шинээр бэлтгэх шаардлага зүй ёсоор гарч байгаа юм.

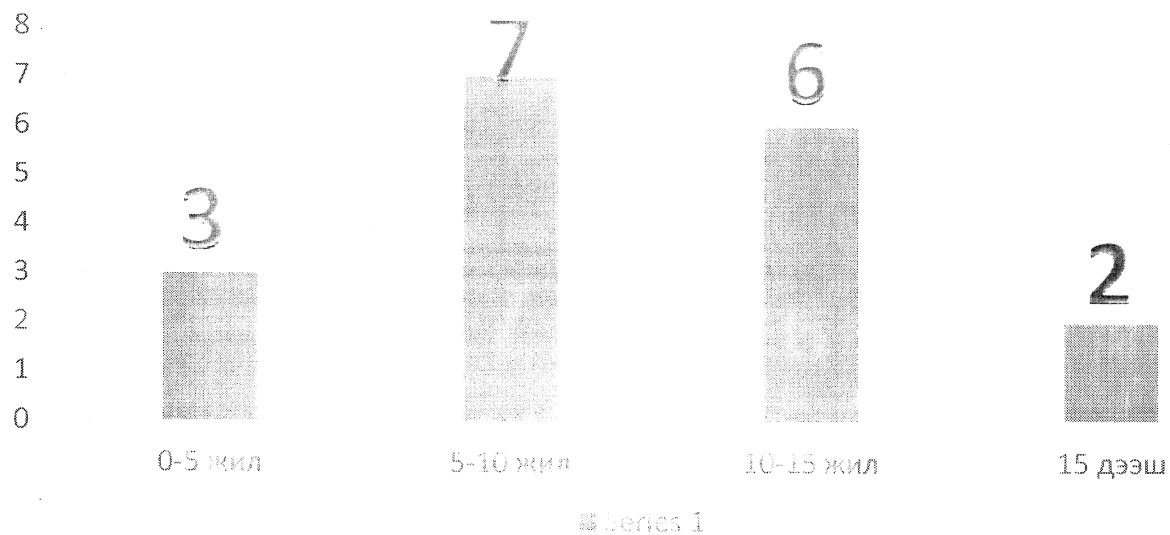
Судалгаа.

Багш нараас авсан судалгаа

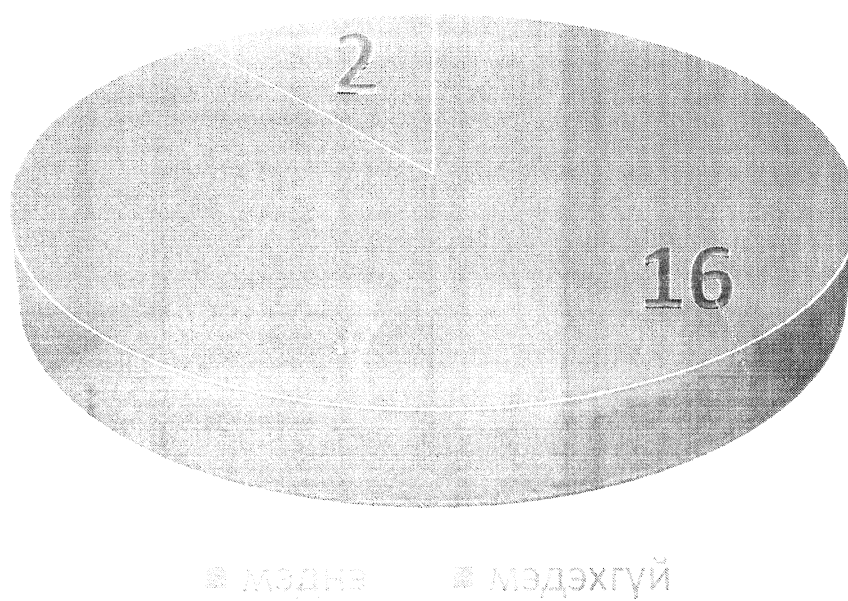
1. Та мэргэжлийн боловсролын салбарт хэдэн жил ажиллаж байгаа вэ?
 - a. 0-5 жил
 - b. 5-10 жил
 - c. 10-15 жил
 - d. 15 дээш жил
2. Та мэргэжлийн боловсролыг сургалтын төлөвлөгөө талаар хэр сайн мэдэх вэ?
 - a. Мөчрө
 - b. Мөчрөгүй
3. Таны заадаг хичээл мэргэжлийн боловсролын стандарт дээр байдаг уу?
 - a. Байдаг
 - b. Байдаггүй
4. Хөтөлбөрийн загвар байгаа бөрлөгөөр байдаг нь багш таны хувьд хэр үр ашигтай гэж үздэг вэ?
 - a. Үр ашиг байхгүй
 - b. Шаардлагатай
 - c. Нэгдүгээхэн шаардлагатай үүднээс
5. Хичээлийн хөтөлбөр боловсруулахад таны заадаг хичээлийн агуулга, сэдэвчилсэн төлөвлөгөө, хичээлийн цөм агуулга хэр ойлгомжтой байдаг вэ?
 - a. Байдаг
 - b. Байдаггүй
6. Хичээл хөтөлбөр төлөвлөх, танин мэдэх, хичээл зохион явуулах замаар байх шаардлагатай юу?
 - a. Шаардлагагүй
 - b. Нэгдүгээхэн шаардлагатай үүднээс
 - c. Шаардлагатай
7. Хичээлийн хөтөлбөр боловсруулахад таны заадаг хичээлийн агуулга, сэдэвчилсэн төлөвлөгөө, хичээлийн цөм агуулга, ээлжит хичээлийн төлөвлөгөө нь бүс улсын хэмжээнд нэг загвартай байж болох уу.
 - a. Болно
 - b. Шаардлага байхгүй
 - c. Болнохгүй

Судалгааны нэвтрэл

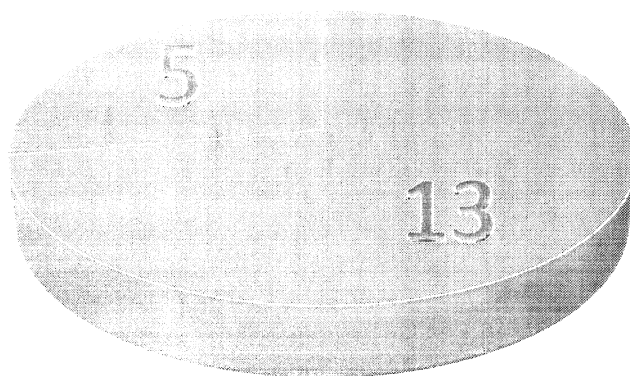
1. Та мэргэжлийн боловсролын салбарт хэдэн жил ажиллаж байгаа вэ?

2. Та мэргэжлийн боловсролын салбарын стандартын талаар хэр сайн мэдэх вэ?

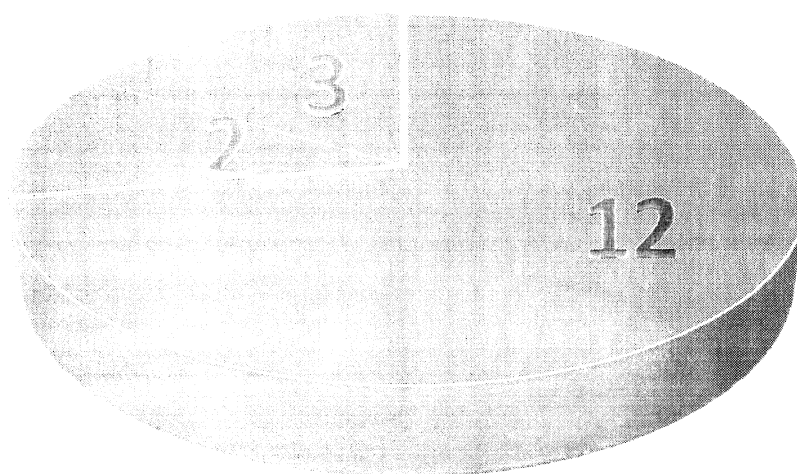

3. Таны заадаг хичээл мэргэжлийн боловсролын стандарт дээр байдаг уу?

■ Байдаг ■ Байдаггүй

4. Хөтөлбөрийн загвар байцаах үйлчилгээг байнгын байдлаар таны хувьд хэр үр ашигтай гэж үздэг үү?

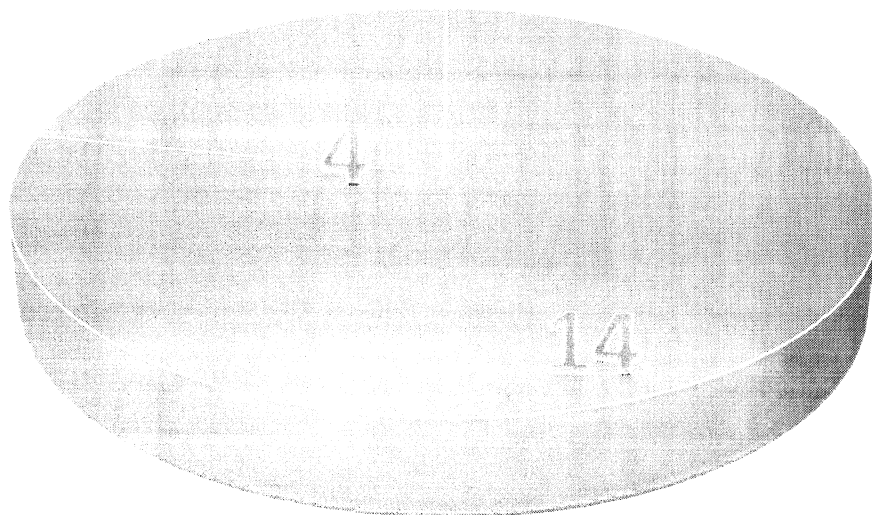

■ Үр ашигтай

■ шаардлагатай

■ нэг их онцгой шаардлагатай зүйл байхгүй

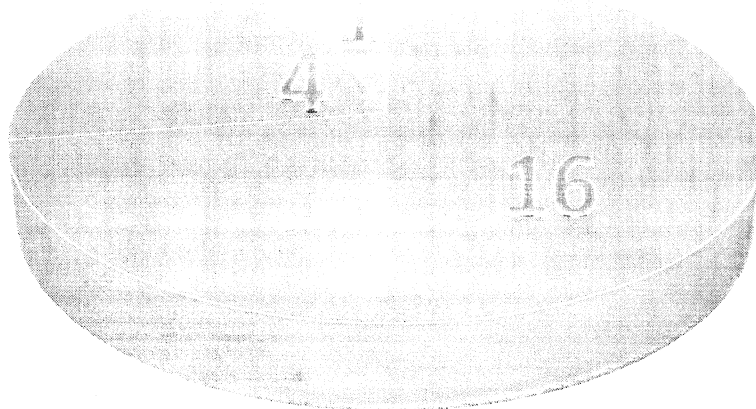
5. Хичээлийн хөтөлбөр боловсролын үнэмлэхүй шаардлагыг хичээлийн агуулга, сэдэвчилсэн тогтвортой, хичээл явуулсан агуулга, хар ойлгомжтой байдаг вэ?

■ Байдал ■ Байдаггүй

6. Хичээлийн хөтөлбөр нь улс, бүс нутгийн хөгжлийн нэг жил загвараар байх шаардлагатай юу?

7. Хичээлийн хөтөлбөр боловсруулсан тэнцэжээг хичээлийн агуулга, сэдэвчилсэн төлөвлөгөө, хичээлийн нэмэгдүүлэг, ээлжит хичээлийн төлөвлөгөө нь бүс улсын хэдхэн сэдэвтэй татвартай байж болох уу.

■ Болно ● Болохгүй ▲ Болохгүй

- Боловсролын төстэй нэгдсэн төсвийн үйлчилгээний тухайд гоёмсог сайхан мэргэжлийн ажилтан, багш нарын хамрагтай ажиллаж, боловсрол улс орны тэргүүдэд амжилттай гүйцэтгэхэд бодитойгоор үзүүлэх цаг нэгэнт болсон байна. Үүнийг хөгжүүлэх талаар сүүлийн жилүүдэд гадаад дотоодын олон төсөл хэрэгжилсн, сургуулиудад компьютер, интернеттэй болсон, багш нарын хамрагтай суралцах, өөрийгөө хөгжүүлэх хүсэл, гэмүүд олон жилдээ байсан учраас нэм сурах олноор гардаг болсон. Сургалтын стандарт, хөтөлбөр, хөтөлбөрийн зарим олон сайшаалтай ажлууд хийгдэж байна. Гэвч зарим судалгалтай талууд байсаар байна.
- Сургалтын нэг төлбөр боловсрол өөр байнга өөрчлөгдөж байдаг боловч агуулга нэм хөтөлбөр, өөрчлөлт өртөггүй зарим багш нар жишээ 3 жилийн техник шинэчлэл, шинэ арга зурхайн болон нарийн мэргэжлийн багш нарын хурлын агуулга сэдэвчилсэн төлөвлөгөө нь сургалтын стандарт дээр байдаггүй зэрэг нь багш хөгжихөд болон сургалтын хөтөлбөр боловсрол эхэл үүсэл зарцуулдаг.

Судалгааны дүгнэлт

- Манай сургуулийн ажилтан, багш нарын хамрагтай багш ихэнх хувийг эзэлдэг боловч 10-15 жилийн ажилд олонтой ажиллах эрч хүчтэй хамт олон болох нь судалгаанаар харагдаж байна. Манай сургуулийн багш нарын ихэнх хувь нь хөтөлбөрийн загвар байнга өөрчлөгдөх үүдэлнээс үүснэ. Судалгаанд яам болон бүс нэг сургалтын стандарт, хөтөлбөр, хөтөлбөрийн арга зүйн төв холбож байна.

Судалгаанаас гарсан санал зөвлөмж

1. Хөтөлбөр боловсруулах ажилан хамт олон хөтөлбөр төлөвлөгөө хамтран боловсруулах.
2. Нэг мэргэжлийн багш нарын хамрагтай ажиллах багш нар хамтран загвар хөтөлбөрөө боловсруулах үйлчилгээний арга зүйн төв холбож өгөх.
3. Сэдэвчилсэн болон эхлэл хуралын төлөвлөгөөнүүд нь бүсийн хэмжээнд нэм хөтөлбөр байх.
4. Бүсүүд ажилан хамт олон ажиллах үйлчилгээний хөтөлбөрийн мэргэжлийн багаар хийлгэж залуу багш нарт түрээс хөтөлбөрт хийх.

- http://www.ime.mn/index.php?option=com_content&view=article&id=856
- "Мэргэжилтнүүдийн бэлтгэл, дасгалын үндэсний хөтөлбөр" 2007 он
- "Мэргэжилтнүүдийн бэлтгэл, дасгалын үндэсний хөтөлбөр" 2017 он С. Цэвэр
- "Батсүрэгчүүдийн бэлтгэл, дасгалын үндэсний хөтөлбөр" 2016 он
- "Мэргэжилтнүүдийн бэлтгэл, дасгалын үндэсний хөтөлбөр" 2017 он
- "Мэргэжилтнүүдийн бэлтгэл, дасгалын үндэсний хөтөлбөр" 2013 он
- "Мэргэжилтнүүдийн бэлтгэл, дасгалын үндэсний хөтөлбөр" 2007 он
- "Мэргэжилтнүүдийн бэлтгэл, дасгалын үндэсний хөтөлбөр" 2014 он
- "Мэргэжилтнүүдийн бэлтгэл, дасгалын үндэсний хөтөлбөр" 2004 он
- "Сургалтын процессийн үнэмлэхүй" 2018 Ч. Лувд